

Sayı : E-18454353-100.04.02-13341

15.12.2022

Konu : VİOP'ta BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi
Vadeli İşlem Sözleşmelerinin İşleme
Açılması Hk. Duyuru

Sn. Yetkili

Borsamız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda (VİOP);

- BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin piyasa katılımcılarıyla yapılacak testlerde herhangi bir sorun çıkmaması halinde VİOP'ta işlem gören diğer endeks vadeli işlem sözleşmeleri ile benzer sözleşme unsurlarına sahip olacak şekilde Ek-1'de yer alan sözleşme unsurlarıyla 13/01/2023 tarihinde normal seans ve akşam seansında işleme açılmasına,
- Söz konusu sözleşmelerin, 01/02/2023 tarihi itibarıyla B grubu sözleşme olarak piyasa yapıcılık programına dahil edilmesine

karar verilmiştir.

Bu çerçevede, BISTECH üye serbest test ortamına (üyeler için 10.57.3.8 - veri yayın kuruluşları için 10.57.3.17/185.76.203.244) Ek-2'deki tanımlamalar yapılacak olup 21/12/2022 tarihinde başlayacak testlerin üyelerimiz, veri yayın kuruluşları ve yazılım sağlayan kuruluşlar tarafından özenli bir şekilde yürütülmesi önem arz etmektedir.

VİOP Prosedürü'nün güncel haline, ilgili tarihten itibaren, Borsamız internet sitesindeki "Kurumsal" başlığı altındaki "Mevzuat" bölümünde yer alan "Prosedürler" sayfasından (<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/146/prosedurler>) ulaşılabilir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Korkmaz ERGUN
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ek:

- 1 - BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi Vadeli İşlem Sözleşmesinin Unsurları (2 Sayfa)
- 2 - BISTECH Üye Serbest Test Ortamına Yapılacak Tanımlamalar (1 Sayfa)
- 3 - VİOP Prosedürü Güncellemesine İlişkin Değişiklikler (5 Sayfa)

4 - İngilizce Duyuru Metni (9 Sayfa)

Dağıtım:

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Üyelerine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 7A18AE31-DDFB-40C2-B432-8FB6D2D29F60 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/bist-ebys>

Adres: Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No:4 34467 Sarıyer/ STANBUL

Telefon: (212) 298 21 00

Faks: (212) 298 25 00

KEP Adresi : borsaistanbul@hs03.kep.tr

Bilgi için: Tuğçe TOKEM

GÜRSÖZ

Türev Piyasalar Sistem

Geliştirme Servisi Yöneticisi

HALKA AÇIK

Ek-1: BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi Vadeli İşlem Sözleşmesinin Unsurları

Dayanak Varlık	BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi.
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (XSD25 Endeksi)*10 TL=(5.640,00)*10=56.400,00 TL)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 5.640,25) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir (Örnek: 5.640,25; 5.640,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.
Günlük Uzlaşma Fiyatı	Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır: a) Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. b) Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır. c) Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı, d) Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen XSD25 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansa sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile XSD25 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir. Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü önceki iş günüdür.

HALKA AÇIK

Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	<p>Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</p> <p>Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın normal seansta $\pm\%15$'i(*), akşam seansında $\pm\%3$'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.</p>
İşlem Saatleri	İşlemler 09:20 - 18:15 saatleri arasında normal seans, 19:00-23:00 saatleri arasında akşam seansında gerçekleşir.
İşlem Teminatı Esasları	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.

(*) 12/03/2020 tarihli ve 2020/20 sayılı Borsamız Duyurusu ile pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinde uygulanan günlük fiyat değişim limitleri ikinci bir duyuruya kadar geçerli olmak üzere $\pm\%10$ olarak uygulanmaktadır.

HALKA AÇIK

Ek-2: BISTECH Üye Serbest Test Ortamına Yapılacak Tanımlamalar

Geçerlilik Tarihi	İlgili Piyasa	Tanımlama	Dayanak Varlık Kodu	Sözleşme Sınıfı Kodu	Sözleşme Serisi
16/12/2022	Pay Piyasası	Dayanak Varlık	XSD25		
16/12/2022	Pay Piyasası	Sözleşme Sınıfı		INDEXSPXXSD25	
16/12/2022	Pay Piyasası	Sözleşme Serisi			XSD25
19/12/2022	VIOP	Dayanak Varlık	D_XSD25D		
20/12/2022	VIOP	Sözleşme Sınıfı		DE_BISTSUR25_FUT	
21/12/2022	VIOP	Sözleşme Serisi			F_XSD251222 F_XSD250223 F_XSD250423

Ek-3: VİOP Prosedürü Güncellemesine İlişkin Değişiklikler

MEVCUT METİN	REVİZE METİN
<p>7. Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler</p> <p>Akşam seansında BIST 30 Endeks, BIST Likit Banka Endeks, BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks, Dolar/Ons Altın, Dolar/Ons Gümüş, Dolar/Ons Platin ve Dolar/Ons Paladyum Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.</p>	<p>7. Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler</p> <p>Akşam seansında BIST 30 Endeks, BIST Likit Banka Endeks, BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks, <u>BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeks</u>, Dolar/Ons Altın, Dolar/Ons Gümüş, Dolar/Ons Platin ve Dolar/Ons Paladyum Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.</p>
<p>45.1. Genel İşleyiş Esasları</p> <p>...</p> <p>Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir:</p> <p>A Grubu Sözleşmeler</p> <p>a) Pay vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>b) Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>c) TL/Gram Altın vadeli işlem sözleşmeleri.</p> <p>ç) Dolar/Ons Gümüş vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>B Grubu Sözleşmeler</p> <p>a) Baz Yük Elektrik vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>b) RUB/TL vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>c) CNH/TL vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>ç) BIST Likit Banka ve BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>d) Dolar/Ons Platin ve Dolar/Ons Paladyum vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>e) Fiziki Teslimatlı DİBS Vadeli İşlem Sözleşmeleri,</p> <p>f) Pay opsiyon sözleşmeleri,</p> <p>g) BIST30 Endeks opsiyon sözleşmeleri,</p> <p>ğ) USD/TL opsiyon sözleşmeleri.</p> <p>...</p>	<p>45.1. Genel İşleyiş Esasları</p> <p>...</p> <p>Piyasa yapıcılık programı kapsamında yer alan sözleşmeler aşağıda belirtilmiştir:</p> <p>A Grubu Sözleşmeler</p> <p>a) Pay vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>b) Dolar/Ons Altın vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>c) TL/Gram Altın vadeli işlem sözleşmeleri.</p> <p>ç) Dolar/Ons Gümüş vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>B Grubu Sözleşmeler</p> <p>a) Baz Yük Elektrik vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>b) RUB/TL vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>c) CNH/TL vadeli işlem sözleşmeleri,</p> <p>ç) BIST Likit Banka, BIST Banka Dışı Likit 10 <u>ve BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeks</u> vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>d) Dolar/Ons Platin ve Dolar/Ons Paladyum vadeli işlem sözleşmeleri (Normal Seans/Akşam Seansı),</p> <p>e) Fiziki Teslimatlı DİBS Vadeli İşlem Sözleşmeleri,</p> <p>f) Pay opsiyon sözleşmeleri,</p> <p>g) BIST30 Endeks opsiyon sözleşmeleri,</p> <p>ğ) USD/TL opsiyon sözleşmeleri.</p> <p>...</p>

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

...

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

...

G- BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Dayanak Varlık	BIST Sürdürülebilirlik 25 Endeksi.
Sözleşme Büyüklüğü	Her bir endeks vadeli işlem sözleşmesi 10 adet dayanak varlığı temsil eder. (Örneğin (XSD25 Endeksi)*10 TL=(5.640,00)*10=56.400,00 TL)
Fiyat Kotasyonu ve Minimum Fiyat Adımı	Emir defterinde fiyat teklifleri 1 adet dayanak varlık bazında gösterilir. Diğer bir ifadeyle, işlem sisteminde bir adet dayanak varlık için verilen fiyat üzerinden girilir. Sözleşme fiyatı virgülden sonra iki basamak olacak şekilde işlem sistemine girilir (Örnek: 5.640,25) ve bir defada gerçekleştirilecek en küçük fiyat adımı 0,25'dir ((Örnek: 5.640,25; 5.640,50 vb.). Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilir.
Vade Ayları	Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık. Piyasada aynı anda, içinde bulunulan aya en yakın üç vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu üç vade ayından biri Aralık değilse, Aralık vade ayı ayrıca işleme açılır.
Uzlaşma Şekli	Nakdi uzlaşma.

	<p>Günlük Uzlaşma Fiyatı</p>	<p>Seans sonunda hesapların güncellenmesinde kullanılan günlük uzlaşma fiyatı aşağıdaki şekilde hesaplanır ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır:</p> <ol style="list-style-type: none">Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı alınır.Seans içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktar ağırlıklı ortalama fiyatı,Seans içerisinde hiç işlem yapılmamışsa, bir önceki günün uzlaşma fiyatı günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir. <p>Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansıtmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir.</p> <ol style="list-style-type: none">Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,Dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak "teorik" fiyatlar. <p>Özel İşlem Bildirimleri yukarıdaki hesaplamalara dahil edilmez. Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından günlük uzlaşma fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.</p>
--	------------------------------	--

	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	<p>Vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen XSD25 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansta sürekli müzayedenin son 30 dakikası süresince ilan edilen endeks değerlerinin zaman ağırlıklı ortalaması ile XSD25 Endeks kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değer en yakın fiyat adımına yuvarlanması ile elde edilen değerdir.</p> <p>Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanmaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir</p>
	Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
	Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.
	Takas Süresi	Takas süresi T+1 olarak uygulanır. Zararlar hesaplardan T günü sonunda tahsil edilir, karlar hesaplara T günü sonunda aktarılır.
	Baz Fiyat ve Günlük Fiyat Değişim Limiti	<p>Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.</p> <p>Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın normal seansta $\pm\%15$'i(*), akşam seansında $\pm\%3$'üdür. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.</p>
	İşlem Saatleri	İşlem saatleri ekte (Ek-3) yer almaktadır.

	<table border="1"><tr><td>İşlem Esasları</td><td>Teminatı</td><td>Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.</td></tr></table> <p>(*) 12/03/2020 tarihli ve 2020/20 sayılı Borsamız Duyurusu ile pay endeksine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinde uygulanan günlük fiyat değişim limitleri ikinci bir duyuruya kadar geçerli olmak üzere $\pm\%10$ olarak uygulanmaktadır.</p> <p><i>(Tablo numaraları müteselsil olarak değişmiştir.)</i></p>	İşlem Esasları	Teminatı	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.
İşlem Esasları	Teminatı	Takas Mevzuatı çerçevesinde belirlenir.		
EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ ...	EK-2: PAZAR TANIMLARI LİSTESİ <u>170/VİOP Endeks Türev Pazarı'nda INF/Endeks VİS-TRY segmentine dayanak varlık olarak XSD25 eklenmiştir.</u>			
EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI ...	EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI <u>Endeks Vadeli İşlem Sözleşmelerine, dayanak varlık olarak XSD25 eklenmiştir.</u>			
EK-13: AKŞAM SEANSI PİYASA YAPICILARIN HAKLARI ...	EK-13: AKŞAM SEANSI PİYASA YAPICILARIN HAKLARI <u>Endeks Vadeli İşlem Sözleşmelerine, dayanak varlık olarak XSD25 eklenmiştir.</u>			